

Uppgift :

- a) Skriv om funktionen $f(x) = \sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x$ på formen $f(x) = C \sin(x + \alpha)$.
Ange exakt C och α . Kontrollera ditt svar.
- b) Lös ekvationen $\sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x = 1$.

Lösning för a):

$$\begin{cases} f(x) = \sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x \\ f(x) = C \sin(x + \alpha) \end{cases} \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \text{den andra ekvationen skriver vi} \\ \text{om med additionsformeln för sinus} \end{array} \right]$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} f(x) = \sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x \\ f(x) = C(\sin x \cos \alpha + \cos x \sin \alpha) \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} f(x) = \sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x \\ f(x) = C \sin x \cos \alpha + C \cos x \sin \alpha \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} f(x) = 1 \cdot \sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x \\ f(x) = (C \cos \alpha) \cdot \sin x + (C \sin \alpha) \cdot \cos x \end{cases} \Rightarrow \left[\begin{array}{l} \text{funktionerna är identiska om} \\ \text{koefficienterna framför respektive} \\ \sin x \text{ och } \cos x \text{ är identiska} \end{array} \right] \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 1 = C \cos \alpha & * \\ \sqrt{3} = C \sin \alpha \end{cases}$$

Detta * ekvationssystem använder vi till för att få fram C och α .

Vi kvadrerar ekvationerna ledvis

$$\begin{cases} 1^2 = (C \cos \alpha)^2 \\ (\sqrt{3})^2 = (C \sin \alpha)^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 1 = C^2 \cos^2 \alpha & \xrightarrow{\text{ekv. 1}} \\ 3 = C^2 \sin^2 \alpha & \xrightarrow{\text{ekv. 2}} \end{cases}$$

Om ekvationerna adderas ledvis får vi

$$\begin{aligned} 1 + 3 &= C^2 \cos^2 \alpha + C^2 \sin^2 \alpha \Leftrightarrow \\ 4 &= C^2 (\cos^2 \alpha + \sin^2 \alpha) \Leftrightarrow \left[\text{i parentesen har du trigonometriska ettan} \right] \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow 4 &= C^2 \Leftrightarrow C = \pm 2, \text{ vi väljer } C > 0, \text{ alltså } C = 2. \end{aligned}$$

Insättning av $C = 2$ i * ger $\begin{cases} 1 = 2 \cos \alpha \\ \sqrt{3} = 2 \sin \alpha \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \cos \alpha = \frac{1}{2} \\ \sin \alpha = \frac{\sqrt{3}}{2} \end{cases} \Rightarrow$

\Rightarrow [ty både $\sin \alpha$ och $\cos \alpha$ antar positiva värden
måste vinkeln α ligga i första kvadranten, här kan
du ha nytta av en av våra speciella trianglar för att ta fram vinkeln] $\Rightarrow \alpha = \frac{\pi}{3}$

[observera att vi är ute
efter bara en vinkel som **!!!**
uppfyller båda ekvationerna]

Summa summarum, för $C = 2$ och $\alpha = \frac{\pi}{3}$ kan vi skriva om

$$f(x) = \sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x \text{ på formen } f(x) = 2 \sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right).$$

Kontroll:

$$f(x) = 2 \sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right) = 2\left(\sin x \cdot \cos\left(\frac{\pi}{3}\right) + \sin\left(\frac{\pi}{3}\right) \cdot \cos x\right) =$$

$$= \left[\begin{array}{l} \text{mha av en liksidig triangel får vi} \\ \text{att } \sin\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ respektive } \cos\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} \end{array} \right] =$$

$$= 2\left(\sin x \cdot \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \cos x\right) = 2 \cdot \sin x \cdot \frac{1}{2} + 2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \cos x = \sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x = f(x)$$

Svar: För $C = 2$ och $\alpha = \frac{\pi}{3}$ kan vi skriva om $f(x) = \sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x$ på formen

$$f(x) = 2 \sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right).$$

Lösning för b):

$$\sin x + \sqrt{3} \cdot \cos x = 1 \Leftrightarrow \left[\begin{array}{l} \text{mha av en omskrivning av funktionen i a)} \\ \text{kan vi skriva om vänster led i ekvationen} \end{array} \right] \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 2 \sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right) = 1 \Leftrightarrow \sin\left(x + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \left[\text{ty } \sin\left(\frac{\pi}{6}\right) = \frac{1}{2} \text{ får vi} \right] \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \left(x + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{\pi}{6} + 2\pi n \\ \text{eller} \end{array} \right. , \text{ där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \left(x + \frac{\pi}{3}\right) = \pi - \frac{\pi}{6} + 2\pi n \end{array} \right.$$

$$\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \left(x + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{\pi}{6} + 2\pi n \\ \text{eller} \end{array} \right. , \text{ där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x = \frac{\pi}{6} - \frac{\pi}{3} + 2\pi n \\ \text{eller} \\ x = \frac{5\pi}{6} - \frac{\pi}{3} + 2\pi n \end{array} \right. , \text{ där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x = -\frac{\pi}{6} + 2\pi n \\ \text{eller} \\ x = \frac{3\pi}{6} + 2\pi n \end{array} \right. , \text{ där } n \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} x = -\frac{\pi}{6} + 2\pi n \\ \text{eller} \\ x = \frac{\pi}{2} + 2\pi n \end{array} \right. , \text{ där } n \in \mathbb{Z}$$

$$\text{Svar: } \left\{ \begin{array}{l} x = -\frac{\pi}{6} + 2\pi n \\ \text{eller} \\ x = \frac{\pi}{2} + 2\pi n \end{array} \right. , \text{ där } n \in \mathbb{Z}$$